01 / HECEYE HAZIRLIK

Harfleri hatırlayalım

Konuşurken sesleri kullanırız. Sesleri yazıda gösteren işaretlere **harf** deriz. Harflerin belli bir sıraya dizilmiş hâli **alfabedir**.

ALFABEMİZDE 29 HARF VAR

A B C Ç D E F G Ğ H I İ J K L M
N O Ö P R S Ş T U Ü V Y Z

Harfler iki gruba ayrılır: **ünlü (sesli)** harfler ve **ünsüz (sessiz)** harfler.

8 ünlü harf	21 ünsüz harf
a, e, ı, i, o, ö, u, ü	b, c, ç, d, f, g, ğ, h, j, k, l, m, n, p, r, s, ş, t, v, y, z
Kalın ünlüler: a, ı, o, u İnce ünlüler: e, i, ö, ü	Ünlülerin dışındaki harfler ünsüzdür.

BİRLİKTE İNCELEYELİM

kalem → k, a, l, e, m: **5 harf**
Ünlüleri: a, e → **2**
Ünsüzleri: k, l, m → **3**

DÜŞÜN VE KONTROL ET

“silgi” sözcüğünde kaç ünlü harf vardır?

Açıklama: İki tane i vardır. Aynı harf tekrar etse de her birini sayarız.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

02 / SÖZCÜĞÜN SES PARÇALARI

Hece nedir?

Ağzımızdan **bir çırpıda çıkan ses veya ses topluluğuna hece** denir. Bir sözcüğü yavaşça söylerken bu parçaları duyabiliriz.

ke **le** **bek**

“Kelebek” derken **ke – le – bek** parçalarını söyleriz. Her parçada bir kez el çırpalım: Üç kez el çırptık, üç hece bulduk!

EN ÖNEMLİ KURAL

Her hecede bir ünlü harf bulunur.
Ünlü bir harf tek başına hece olabilir. Ünsüz bir harf tek başına hece olamaz.

Sözcük	Heceleri	Ne öğrendik?
arı	a – rı	“a” tek harfli bir hecedir.
masa	ma – sa	Her hecede bir ünlü vardır.
kurt	kurt	Dört harftir ama tek hecedir.

HECE VE SÖZCÜK AYNI ŞEY Mİ?

bal hem bir hece hem de anlamlı bir sözcüktür.
ke bir hecedir; tek başına anlamlı bir sözcük değildir.
Hecelerin tek başına anlamlı olması gerekmez.

DÜŞÜN VE KONTROL ET

“m” tek başına bir hece olabilir mi?

Açıklama: Hayır. “m” ünsüzdür. “ma” ise içinde a ünlüsü bulunduğu için bir hecedir.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

03 / ÜNLÜLERİ SAY, HECELERİ BUL

Hece sayısını bulalım

Bir sözcükte **kaç ünlü harf varsa o kadar hece vardır.** Hece sayısını bulmak için önce ünlü harfleri belirleriz.

ÜÇ KÜÇÜK ADIM

1. Sözcüğü oku: **domates**
2. Ünlülerini bul: **o, a, e** → 3 ünlü
3. Kontrol et: **do – ma – tes** → 3 hece

Sözcük	Ünlüleri	Heceleri	Hece sayısı
top	o	top	1
kitap	i, a	ki – tap	2
araba	a, a, a	a – ra – ba	3
pencere	e, e, e	pen – ce – re	3
bilgisayar	i, i, a, a	bil – gi – sa – yar	4

HARF SAYISIYLA KARIŞTIRMA

tren: 4 harf, 1 hece.
anne: 4 harf, 2 hece.
Harf sayıları eşit olan sözcüklerin hece sayıları farklı olabilir.

DÜŞÜN VE KONTROL ET

“Ayşe kitap okur.” cümlesi toplam kaç hecedir?

Açıklama: Ay-şe: 2, ki-tap: 2, o-kur: 2. Toplam 2 + 2 + 2 = **6 hece**. Cümledeki sözcükleri ayrı ayrı sayıp toplarız.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

04 / OKU, AYIR, KONTROL ET

Hecelere nasıl ayırırız?

Sözcüğü yavaşça söyle. Heceleri kısa çizgiyle göster. Sonra her hecede **bir ünlü** olup olmadığını kontrol et.

Karşılaştığımız durum	Örnekler
İki ünlü arasında tek ünsüz varsa bu ünsüz sonraki ünlüye katılır.	ka – lem a – ra – ba
İki ünlü arasında iki ünsüz varsa ünsüzler ayrılır.	el – ma an – ne def – ter
İki ünlü arasında üç ünsüz varsa ilk ikisi önceki hecede kalır.	Türk – çe kork – mak
Yan yana gelen ünlüler ayrı hecelerde yer alır.	sa – at a – i – le

YANLIŞI FARK EDELİM

Yanlış: kal – em **Doğru:** ka – lem
Yanlış: e – lma **Doğru:** el – ma

Yalnızca ünlüleri saymak yetmez. Sözcüğü **doğru yerlerden** ayırmalıyız.

DÜŞÜN VE KONTROL ET

“balık” sözcüğü “bal – ık” mı, “ba – lık” mı ayrılır?

Açıklama: ba – lık ayrılır. İki ünlü arasındaki l, sonraki ünlüyle hece kurar.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

05 / BİRLEŞTİREREK ÖĞRENELİM

Hecelerden sözcüklere

Heceleri uygun sıraya koyunca sözcük oluşturabiliriz. Harf eklemeden veya çıkarmadan heceleri birleştirelim.

KARIŞIK HECELERİ DÜZENLEYELİM

tap + ki → ki + tap → **kitap**
bek + ke + le → ke + le + bek → **kelebek**
ce + pen + re → pen + ce + re → **pencere**

Bir sözcüğün son hecesiyle yeni bir sözcük başlatabiliriz. Bu oyunda son harfe değil, **son hecenin tamamına** bakarız.

HECE ZİNCİRİ

ka – **sa** → **sa** – **man** → **man** – **tar** → **tar** – la

kasa → saman → mantar → tarla

Bazı sözcükler iki sözcüğün birleşmesiyle oluşur. Bunları da **söylendiği gibi** heceleriz. Birleştiği yerden ayırmak her zaman doğru olmaz.

Sözcük	Doğru heceleme
ilkokul	il – ko – kul
hanımeli	ha – nı – me – li
ayakkabı	a – yak – ka – bı

DÜŞÜN VE KONTROL ET

“ilkokul” neden “ilk – o – kul” diye ayrılmaz?

Açıklama: k, ardından gelen o ile hece kurar. Doğrusu **il – ko – kul** olur.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

06 / ALTI YENİ ÖRNEK

Birleşik sözcükleri heceleyelim

İki sözcük birleşip tek bir sözcük oluşturabilir. Heceleri bulurken birleşen sözcükleri değil, **ses parçalarını** düşünürüz.

Sözcük	Doğru heceleme	Hece sayısı
semizotu	se - mi - zo - tu	4
yayınevi	ya - yı - ne - vi	4
başöğretmen	ba - şöğ - ret - men	4
denizaltı	de - ni - zal - tı	4
aslanağzı	as - la - nağ - zı	4
buzdolabı	buz - do - la - bı	4

BİRLİKTE İNCELEYELİM

deniz + altı → denizaltı
Hecelerine ayırırken “deniz” ve “altı” sözcüklerini ayrı ayrı düşünmeyiz.
de - ni - zal - tı diye okuruz. z harfi, ardından gelen a ile aynı hecede yer alır.

HER HECEDE BİR ÜNLÜ

se → e **mi** → i **zo** → o **tu** → u
“semizotu” sözcüğünde 4 ünlü, 4 hece vardır.

DÜŞÜN VE KONTROL ET

“yayınevi” sözcüğünü “ya - yın - e - vi” diye ayırmak doğru mu?

Açıklama: Hayır. n harfi, ardından gelen e ile hece kurar. Doğrusu **ya - yı - ne - vi** olur.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

07 / HECELERİ BÖLMEDEN YAZALIM

Satır sonuna sığmazsa...

Sözcük satır sonuna sığmazsa **hecelerin arasından** bölünebilir. Satırın sonuna **kısa çizgi (-)** koyarız. Kalan kısmı alt satıra yazarız.

Doğru yazım	Neden doğru?
..... ki- tap	“kitap” sözcüğü ki – tap diye hecelenir.
..... kalem- lik	“kalemlik” sözcüğü ka – lem – lik diye hecelenir. İki hece üst satırda kalabilir.

ÜÇ KURALI UNUTMA

1. Heceyi ortasından bölme. “kit-ap” yanlış olur.
2. Tek heceli sözcüğü bölme: **tren, kurt, top**.
3. Satırın sonunda veya başında **tek harf bırakma**.

Yanlış	Doğru
..... a- raba	..... ara- ba
..... o- kul	“okul” sözcüğünü bölmeden alt satıra yaz.

“okul” sözcüğü **o – kul** diye hecelenir. Ama satır sonunda “o” tek başına bırakılamaz. **Heceleme ile satır sonunda bölme aynı değildir.**

Küçük not: Kesme işareti satır sonuna gelirse yanına kısa çizgi eklenmez.

Yazım kuralları: Türk Dil Kurumu

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

08 / YAZILIŞLARI İNCELEYELİM

Satır sonunda altı örnek

Aşağıda her sözcük için **doğru bölme yollarından biri** gösterilmiştir. Noktalar, satırda daha önce yazılmış sözcüklerin yerini gösterir.

Sözcük ve heceleri	Satır sonundaki yazımı
pencere pen - ce - re	..... pen- cere
kelebek ke - le - bek	..... kele- bek
uçurtma u - çurt - ma	..... uçurt- ma
öğretmen öğ - ret - men	..... öğret- men
domates do - ma - tes	..... do- mates
arkadaş ar - ka - daş	..... arka- daş

KISA ÇİZGİNİN YERİNE DİKKAT ET

Kısa çizgi, **üst satırın sonunda** bulunur. Alt satıra çizgi koymadan devam ederiz. Üst satırda birden fazla hece kalabilir.

“UÇURTMA” NEDEN BÖYLE YAZILDI?

“u - çurt - ma” diye heceleriz. Ancak “u” harfini üst satırda tek başına bırakamayız. Bu yüzden örnekte **uçurt-** yazıp alt satıra **ma** ile devam ettik.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

09 / ALFABE BİLGİMİZİ KULLANALIM

Sözcükleri sıraya koyalım

Sözcükleri alfabedeki harf sırasına göre dizmeye **alfabetik sıralama** denir. Sözlükte sözcükleri bu sırayla buluruz.

ÖNCE İLK HARFE BAK

kalem – armut – balık
İlk harfler: k, a, b. Alfabede a önce, b sonra, k daha sonra gelir.
Doğru sıra: armut – balık – kalem

İLK HARFLER AYNIYSA İKİNCİYE BAK

kedi – kapı – kuş
Hepsi k ile başlar. İkinci harfleri e, a, u'dur.
Doğru sıra: kapı – kedi – kuş

GEREKİRSE SONRAKİ HARFLERE BAK

balık – bahçe – bardak
İlk iki harfleri aynıdır: ba. Üçüncü harfleri l, h, r'dir.
Alfabede h, l'den; l de r'den önce gelir.
Doğru sıra: bahçe – balık – bardak

Bir sözcük, diğerinin başlangıcıyla aynıysa kısa olan önce gelir: **gül – güller**.

Unutma: Alfabetik sıralamada hece sayısına değil, harflere bakarız.

DÜŞÜN VE KONTROL ET

"süt, su, simit" hangi sıraya konur?

Açıklama: simit – su – süt. İkinci harflere bakarız: i, u, ü.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

10 / KISA TEKRAR VE KENDİNİ KONTROL

Artık ben de yapabilirim!

AKLIMDA KALANLAR

- Alfabemizde 29 harf vardır: 8 ünlü, 21 ünsüz.
- Her hecede bir ünlü bulunur.
- Ünlü sayısı, hece sayısını verir.
- Heceler tek başına anlamlı olmak zorunda değildir.
- Satır sonunda hece bölünmez, tek harf bırakılmaz.

Önce kendin cevapla. Sonra aşağıdan kontrol et.

	Kendini dene
1	“oyuncak” sözcüğünün ünlülerini yaz. Kaç hecelidir?
2	“öğretmen” sözcüğünü hecelerine ayır.
3	“saat” tek heceli midir? Neden?
4	“de – fter” hecelemesini düzelt.
5	“lık + ba” hecelerinden bir sözcük oluştur.
6	“tren” sözcüğü satır sonunda bölünür mü?
7	“araba” sözcüğünde a tek başına satır sonunda kalabilir mi?
8	“Ali top atar.” cümlesinde toplam kaç hece vardır?

CEVAPLAR VE NEDENLERİ

1. o, u, a → 3 hece: o – yun – cak.
2. öğ – ret – men. **3.** Hayır. sa – at: iki a, iki hece.
4. def – ter. **5.** ba – lık → balık.
6. Bölünmez; tek hecelidir. **7.** Kalamaz; tek harf bırakılmaz.
8. A – li (2), top (1), a – tar (2): toplam **5 hece**.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026